

**SØR-FRON
KOMMUNE**

“Dalernes blomme”

Planstrategi

2016 - 2019

*Vedtatt i K-sak 77/16
1. november 2016*

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Bakgrunn.....	3
1.2	Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging	4
1.3	Regional planstrategi 2016-2020	4
1.4	Kommunereform	4
1.5	Grunnlagsdokumenter	5
2	Utfordringsbilde Sør-Fron kommune	6
2.1	Befolkningsutvikling og bosettingsmønster	6
2.2	Næringsliv og verdiskaping	6
2.3	Kompetanse.....	7
2.4	Natur- og kulturverdier	7
2.5	Samferdsel.....	7
2.6	Klima og miljø.....	8
2.7	Befolkningens trivsel, helse og livsstil	8
2.8	Kommuneorganisasjon	8
3	Interkommunal planlegging.....	9
3.1	Vurdering av planbehov i perioden	9
3.1.1	Landbruksprosjekt	9
3.1.2	Landbruksplan.....	9
3.1.3	Interkommunal plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018.....	9
3.1.4	Interkommunal ROS for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner	9
3.1.5	Beredskapsplan mot skogbrann – Midt-Gudbrandsdal brann- og feievesen	9
3.1.6	Kartlegging og verdsetting av friluftsområde	10
3.1.7	Flyktningeplan	10
3.1.8	Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdal.....	10
3.1.9	Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019.....	10
3.1.10	Strategidokument for Regionrådet	10
3.1.11	Interkommunal plan for avløpshåndtering.....	10
3.1.12	Reguleringsplan for Frya industriområde (Ringebu og Sør-Fron).....	10
3.1.13	Kulturminneplan for seterområder og tilhørende utmark	10
3.1.14	Interkommunal plan for klima og energi (Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron?) ..	10
3.2	Prioriterte interkommunale planer i perioden 2016-2019	11

4	Kommunal planlegging	12
4.1	Vurdering av planbehov.....	12
4.1.1	Kommuneplanens samfunns- og arealdel 2014-2025	12
4.1.2	Beredskapsplaner.....	13
4.1.3	Rådmannsstab	14
4.1.4	Levekår - helse, omsorg, skolene og barnehagene	14
4.1.5	Personal- og organisasjon, kultur, IKT og fellestjenester	15
4.1.6	Plan og bygning	16
4.1.7	Kommunalteknikk.....	17
4.1.8	Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor.....	17
4.2	Prioriterte kommunale planer i perioden 2016-2019.....	18

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

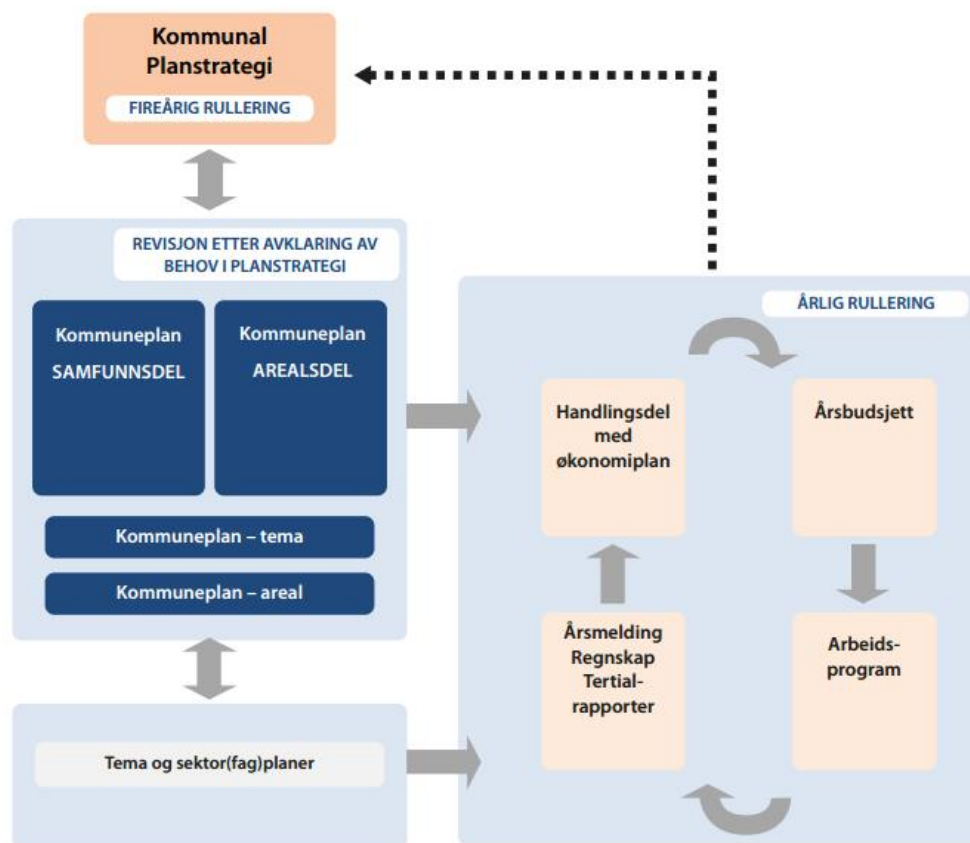
Planstrategien er hjemlet i plan- og bygningslovens § 10-1:

Kommunestyret skal minst én gang hver valgperiode, og senest innen et år etter konstituering utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Formålet med planstrategien er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å oppnå ønsket utvikling i kommunen. Planstrategien skal vise de viktigste utviklingstrekkene og utfordringene i kommunen som samfunn og organisasjon.

Planlegging skal bygge på en realistisk vurdering av forventet utvikling og tilgjengelige ressurser. Det skal være god sammenheng i plansystemet, herunder sammenheng til økonomiplan og årsbudsjett. Kommunen sitt daglige arbeid, tiltak og utvikling av Sør-Fron-samfunnet skal kunne forankres i de overordnede samfunnsmålene i kommuneplanen.

Planstrategiens plass i det kommunale plansystemet er vist slik i Miljøverndepartementets veileder fra 2011:

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

1.2 Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging

For å fremme bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Forventningene skal legges til grunn for all planlegging. De nasjonale forventningene for perioden er:

- Gode og effektive planprosesser
 - o Enklere regelverk og bedre samarbeid
 - o Måltrettet planlegging
 - o Økt bruk av IKT i planleggingen
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
 - o Et klimavennlig og sikkert samfunn
 - o Aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier
 - o Fremtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
 - o Samordnet bolig, areal- og transportplanlegging
 - o Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem
 - o Levende by- og tettstedssentre
 - o Helse og trivsel

1.3 Regional planstrategi 2016-2020

Oppland fylkeskommune har vedtatt regional planstrategi for 2016-2020. Den regionale planstrategien redegjør for regionale utviklingstrekk og utfordringer, og vurderer langsiktige utviklingsmuligheter. Strategien skal også gi en oversikt over prioriterte planoppgaver på regionalt nivå. I denne fireårsperioden er følgende politikkområder prioritert i regional planstrategi:

- **Næringsutvikling** (flere arbeidsplasser, økt verdiskaping, utvikling av eksisterende næringsliv og samsvar mellom næringslivets behov og utdanningstilbud i fylket).
- **Kompetanse** (se hele kompetanseløpet i sammenheng, håndtere omstilling, være oppmerksom på entreprenørskap og gründere, utvikle og tilrettelegge for kompetanse innen «det grønne skiftet», kompetanse for og om innvandrere, flere lærlingeplasser).
- **Samferdsel** (arbeide for redusert klimaavtrykk, økt kollektivtilbud med lave utslipp, redusere etterslep på fylkesveger, høyt fokus på trafiksikkerhetstiltak, gi alle deler av fylket god tilgang til digital infrastruktur).

Overordnet ambisjon for samfunnsutviklingen er mulighetene som ligger i en grønn framtid. Dette skal prege de tre prioriterte politikkområdene. Oppland skal legge større vekt på bærekraftig utvikling.

1.4 Kommunereform

Våren 2016 har Sør-Fron kommune, sammen med nabokommunene Ringeby og Nord-Fron, utredet mulighetene for å slå seg sammen. 22. mai var det en rådgivende folkeavstemming. Der over 70 % av sør-frøningene ønsket å slå seg sammen med Nord-Fron og Ringeby. I begge nabokommunene ble det flertall mot sammenslåing. Kommunestyrene i nabokommunene vedtok 14. juni å legge reformarbeidet på is, mens Sør-Fron vedtok å gå inn for en sammenslåing av kommunene.

Planstrategien er utarbeidet med utgangspunkt i at Sør-Fron fortsatt blir en selvstendig kommune. Skulle forutsetningene for sammenslåing endres, må det utarbeides en ny planstrategi for den nye kommunen.

1.5 Grunnlagsdokumenter

Ved å sammenligne statistikk for Sør-Fron med nabokommuner, fylkestall og landsgjennomsnitt, kan en få et inntrykk av hvordan det er å leve i Sør-Fron i forhold til andre steder. Her kan det også dukke opp klare forskjeller mellom Sør-Fron og andre, som danner grunnlag for et utfordringsbilde for kommunen med områder som det må satses på for å oppnå en bærekraftig utvikling.

Det er utarbeidet flere rapporter som har viktige analyser i dette arbeidet, som til sammen danner grunnlagsdokument for å forme et utfordringsbilde av Sør-Fron kommune. Disse er:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (KMD 2015)
- Fylkesstatistikk for Oppland 2015 (Oppland fylkeskommune)
- Statistisk sentralbyrå
- Befolknings- og næringsanalyse for Midt-Gudbrandsdalen (ØF-notat 5/2015)
- Folkehelse og levekår i Oppland Resultater for kommunene i Midt-Gudbrandsdal (ØF-notat 12/2014)
- Boligutredning – Prognosesenteret AS for Oppland fylkeskommune (2015)
- Kommunebilder 2015 (Fylkesmannen i Oppland)
- Regional planstrategi 2016-2020
- Sør-Fron kommune sin Folkehelseoversikt 2016

2 Utfordringsbilde Sør-Fron kommune

2.1 Befolkningsutvikling og bosettingsmønster

1. januar 2016 var det 3154 innbyggere i kommunen. Det har i flere år vært en negativ utvikling som skyldes fødselsunderskudd og flere utflyttere enn innflyttere i kommunen. I følge befolknings- og næringsanalyse for Midt-Gudbrandsdalen fra 2015 består flyttemønsteret i kommunen av størst inn- og utflytting mot Nord-Fron. Innvandrere står for største andel innflyttere. Legger en middels nasjonal vekst til grunn kan en forvente en svak økning i folketallet frem mot 2040.

Innad i flere kommuner kan en se en flyttestrøm mot tettstedene. For Sør-Fron har det vært nedgang både i og utenfor tettstedene de siste 15 årene. I folkehelse- og levekårsundersøkelsen rapporterer 24 % at de har bolig beliggende sentrumsnært til lokale tjenestetilbud og sosiale møteplasser, mens 41 % ønsker å ha dette.

I følge folkehelse- og levekårsundersøkelsen bor 50 % av befolkningen i husholdninger med to personer. 14 % bor alene. Flere ønsker leilighet og færre ønsker enebolig. 80 % bor i enebolig i dag, men bare 63 % ønsker enebolig. 1 % har leilighet i dag, mens 13 % ønsker seg leilighet. 21 % av de spurte over 50 år ønsker seg leilighet. 39 % av de over 67 år ønsker bolig med servicetilbud.

Prognosesenteret har utarbeidet en boligutredning for Oppland i 2015 som viser behovet for boligbygging frem mot 2030. Her kommer det frem at Sør-Fron har 91 % eneboliger, 7 % småhus og 2 % leiligheter. Med overvekt av eneboliger, befolkningsvekst i de eldre aldersgruppene, relativt lav andel leiligheter og økende etterspørsel etter leiligheter blant de over 50 år, tilsier det et stort behov for bygging av leiligheter i årene som kommer.

Aldersfordelingen i Sør-Fron skiller seg negativt fra fylket og landet særlig i to aldersgrupper. Gruppen 20-39 år (den fertile aldersgruppen) ligger på rundt 21 % av innbyggerne, noe lavere enn fylket på 23 % og tydelig lavere enn landet på 27 %. Den andre gruppen som skiller seg ut er 67 år og oppover. 19 % av innbyggerne er over 67 år, det er høyere enn fylket (17 %) og landet (14 %). Ser en også på kjønnsbalansen er det en overvekt av kvinner i den eldste aldersgruppen og kvinneunderskudd i den fertile aldersgruppen.

Siste 15 år har kommunen hatt sterk reduksjon i aldersgruppen 20-39 år (22 %) og god tilvekst i aldersgruppen 40-66 år (14 %). Dette forskyver alderstyngdepunktet som kan indikere tiltakende omsorgsutfordringer framover. (ØF-notat 05/2015)

For å øke befolkningen i kommunen de kommende årene, må kommunen gjøre seg attraktiv for den fertile aldersgruppen. Arbeidsplasser må finnes i nærheten og det må være gode tjenestetilbud innen barnehage og skole. Innvandrere kan også bli en verdifull ressurs som kommunen eventuelt må prioritere å integrere slik at de på kort tid kan være økonomisk uavhengige.

2.2 Næringsliv og verdiskaping

Sør-Fron har 70 % egendekning på arbeidsplasser. Det viser hvor mange arbeidsplasser det totalt er i kommunen i forhold til hvor mange sysselsatte som bor i kommunen. Sør-Fron er ikke selvforsynt med arbeid og har mange innbyggere som pendler ut av kommunen (884 i 2014). Største pendlingen ser vi til Nord-Fron og Ringebu. 23 % av sysselsatte sør-frøninger jobber i Nord-Fron og 14 % i Ringebu. Sør-Fron har også en innpendling på 395 personer,

det er i hovedsak bosatte i Nord-Fron og Ringebu (ØF-notat 5/2015). Disse tallene viser at Midt-Gudbrandsdalen er et felles arbeidsmarked for bosatte i de tre kommunene.

De tre største næringene i kommunen består av 22 % sysselsatte innen helse- og sosialtjenester, 17 % innen bygge- og anleggsvirksomhet og 15 % innen kategorien jordbruk, skogbruk og fiske. 37 % av sysselsatte i kommunen jobber innen offentlig sektor.

I november 2015 var det 2,1 % arbeidsledige i kommunen (SSB)

Den største vekstnæringen siste seks år var bygge- og anleggsvirksomhet. Innen offentlig sektor har det vært vekst innen undervisning og helse- og sosialtjenester. Næringen med størst nedgang er overnattings- og serveringsvirksomhet. (ØF-notat 5/2015)

2.3 Kompetanse

I Sør-Fron har i underkant av 20 % av befolkningen over 16 år, høyere utdanning (universitets- og høyskolenivå). Dette er lavere enn for fylket (24 %) og for landet totalt (30 %). Det er størst andel kvinner med høyere utdanning i kommunen. 22 % av kvinnene og 15 % mennene har utdanning på høyskole- og universitetsnivå. Hovedforskjellen ligger i kort høyere utdanning (1-4 år) der en høyere andel av kvinneyrkene krever kort høyere utdanning. Ser en på lang høyere utdanning (utdanning lenger enn 4 år) er det flere menn enn kvinner (ØF-notat 5/2015). Den lave andelen høyere utdanning kan ha en sammenheng med mange sysselsatte i primærnæringen, der en tradisjonelt sett ikke har tatt høyere utdanning.

Frafallet i videregående skole i Sør-Fron var på 21 % i 2015 (SSB). Dette er på samme nivå som Nord-Fron, men høyere enn Ringebu og fylket (15 %). Årsaker til frafall kan være mange, men med gode faglige ferdigheter i grunnskolen øker sjansene for å fullføre videregående opplæring. Hele utdanningsløpet må sees under ett for å minke frafallet.

Det forventes at kunnskap og kompetanse vil bli mer etterspurt i tiden som kommer. Rekrutteringsmulighetene til næringslivet vil i sterkere grad påvirke hvor næring blir lokalisert. For kommunen vil det være en utfordring å etablere nye kompetanse-arbeidsplasser og på den måten tiltrekke seg fler med høyere utdanning. Å skape attraktive arbeidsplasser i regionen innen alle utdanningsnivå vil være et viktig ledd også for å få flere til å bosette seg i kommunen.

2.4 Natur- og kulturverdier

Sør-Fron kommune har store natur- og kulturverdier. 25 % av kommunens areal er nasjonalparker (Rondane og Langsua), ca. 10 % er landskapsvernområder og ca. 1 % er naturreservat. Folkehelseundersøkelsen viser at 87 % av de spurte sørfrøningene har god tilgang til merket sti og løypenett sommer og vinter. Merking av mange sommerstier er gjennomført etter undersøkelsen, som bidrar til økt tilgjengelighet.

Reiseliv og kultur- og naturbasert næringsliv er viktige bærebjelker i regionen og kommunen. Dette er næringer som gir gode besøkstall og tilbud til innbyggere og hyttefolk

2.5 Samferdsel

Oppland fylke har høyere bilandel enn landet forøvrig. 60-70 % av de daglige reisene er enten bruk av bil eller som passasjer (Fylkesstatistikken 2015). Kun 9 % av de spurte i folkehelse- og levkårsundersøkelsen er fornøyd med kollektivtilbudet i kommunen. Dette er

lavere enn i regionen (13 %) og fylket (38 %). Skolebuss er stort sett alternativet for de som bor og jobber langs rutene. De som pendler til og fra kommunen og nabokommunene med bil vil få en økning i reiseutgifter med tanke på bomutgifter i forbindelse med ny og/eller gammel E6. I teorien er det rimelig å anta at flere vil kjøre kollektivt dersom tilbudet er til stede og prismessig gunstig i forhold til å kjøre bil. Slik sør-frøningene bor og arbeider er det ikke realistisk at andelen kollektivreiser øker særlig fra dagens forhold. Men til tross for andel kollektivreisende til og fra kommunen, er det behov for utvikling av kollektivtilbudet med tanke på arbeidsreiser sørover til Lillehammer. Det er også mange sør-frøninger som arbeider nordover mot Otta, for disse er det vanskeligere å se for seg et økt kollektivtilbud utenom skoleskyss.

2.6 Klima og miljø

Klimaendringer vil være en sentral utfordring framover. Endringer i nedbør, med påfølgende overvanns- og flomproblematikk vil gi de største utfordringene. Fylket skal være med å bidra til å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 30 % innen 2020 i forhold til nivået i 1990. Sør-Fron kommune må også bidra med sitt for å bidra til fylkets mål.

2.7 Befolkningens trivsel, helse og livsstil

I følge folkehelse- og levekårsundersøkelsen svarer 90 % av de spurte i regionen at de trives godt i sin kommune. Dette er klart bedre enn i resten av landet (77 %). Kun 10 % av de spurte tenker på å flytte. Motivene for flytting er relevant arbeid, familietilknytning og godt sosialt miljø. 96 % av barnefamiliene opplever romslig økonomi i forhold til barna. De som opplever mest utfordring er de med lav utdanning og lav inntekt.

73 % opplyser at de deltar i ulike aktiviteter. De som er minst involvert er menn, og de med lav utdanning og inntekt. 10 % savner sosial støtte, dette gjelder særlig de mellom 35-49 år og som har lav bruttoinntekt.

42 % av sørfrøningene opplever god tilgang på sosiale møteplasser. Det er lavere enn for nabokommunene og fylket (Nord-Fron 69 %, Ringeby 68 % og fylket 56 %).

2.8 Kommuneorganisasjon

Driftsresultatet for 2015 viser et regnskapsført positivt resultat på kr. 2 532 021, men et negativt netto driftsresultat (resultat før interne finanstransaksjoner) på kr. - 3 386 000. Dette er - 1,17 % av driftsinntektene. I 2014 var denne prosenten + 1,85 og i 2013 +4,72. Langsiktig gjeld (eks. pensjonsforpliktelser) var per 31.12.2015 kr. 165 022 000. Dette er en økning på kr. 53 392 000 fra 2012. I økonomiperioden 2016-2019 er det forutsatt at lånegjelden ikke endres vesentlig (økning på kr. 1 000 000).

Ut i fra tallene over er Sør-Fron kommunes økonomiske situasjon er svært anstrengt. Dette skyldes at vi i mange år bevisst har hatt et høyt aktivitetsnivå, noe som har resultert i gode tjenester. Utfordringene fremover er bla. ikke å gi etter for fristelsen til å ta på seg nye investeringer og/eller tjenester som det ikke er økonomisk grunnlag for i vår kommune.

Sykefraværet i egen organisasjon var i 2015 på 6,0 %, noe dårligere enn i 2014 med 5,1 % og noe bedre enn i 2013 med 6,9 %. Det er stort engasjement for sykefraværarbeidet i hele kommunen og det arbeides mye med forebygging og tilrettelegging av arbeidsoppgaver og arbeidstid for ansatte.

3 Interkommunal planlegging

Utviklingstrekk og utfordringer i Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner er svært like på mange områder. De tre kommunene deltar i flere interkommunale planer og samarbeidsprosjekt. I tillegg er det opprettet flere interkommunale selskap. Dette kapitlet er utarbeidet felles av administrasjonene i de tre kommunene. Kapitlet gir en kort status og vurdering av eksisterende og forslag til nye planer på tvers av kommunene på bakgrunn av utfordringsbildet.

19. september 2016 vil det være et felles formannskapsmøte for de tre kommunene som skal se på nye interkommunale samarbeid, etter initiativ fra ordførerne.

3.1 Vurdering av planbehov i perioden

3.1.1 Landbruksprosjekt

Det 3-årige landbruksprosjektet "Midtdals-bonden inn i framtida" ble avsluttet 30.04.2016. Utfordringsbildet og mulighetene innen landbruksnæringen i Midt-Gudbrandsdalen er felles. Det er derfor søkt fylkesmannen og regionrådet om midler til et nytt interkommunalt landbruksprosjekt med fokus på å øke kjøttproduksjon. Det er ønske om at prosjektet skal spisses mot økning i produksjon av storfekjøtt, og økt utnytting av utmarksressursene i Midt-Gudbrandsdalen. Prosjektet vil være et positivt bidrag i møtet med de utfordringene som næringen står overfor, samt å opprettholde kulturlandskapet, noe som i sin tur virker positivt for turisme og reiseliv.

3.1.2 Landbruksplan

Det er foreslått å utarbeide en interkommunal landbruksplan for Midt-Gudbrandsdalen. Formålet med en slik plan vil være å peke på hvordan kommunene skal forberede og takle framtidige utfordringer innenfor næringa, med fokus på sysselsetting, ny teknologi, "det grønne skiftet" og kompetanse. Av hensyn til landbrukskontorets kapasitet er planarbeidet foreslått oppstartet i 2018.

3.1.3 Interkommunal plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018

For å søke spillemidler er det krav om at anlegget er en del av en kommunalt vedtatt plan. Planperioden for gjeldende plan er 2014-2018. Den er utarbeidet som temaplan med kommunevise handlingsdeler. Handlingsdelen blir rullert årlig. Det skal gjennomføres en enkel rullering i 2017.

3.1.4 Interkommunal ROS for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner

Interkommunal risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) var sist vedtatt i 2013. Det bør vurderes å ha en ny felles kartlegging og drøfting av utfordringer og problemstillinger. Forslag til oppstart av interkommunal ROS er 2016. Hver enkelt kommune *skal* utarbeide egen ROS med handlingsdel.

Avfallsplan for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

Gjeldende plan er fra 2003, for perioden 2003-2005. Planbehovet skal vurderes i faglig forum høst 2016, og eventuelt vedtas politisk senere.

3.1.5 Beredskapsplan mot skogbrann – Midt-Gudbrandsdal brann- og feievesen

Det skal utarbeides ny beredskapsplan mot skogbrann i 2016.

3.1.6 Kartlegging og verdsetting av friluftsområde

Felles prosjekt for Midt-Gudbrandsdal utføres etter veileder fra Miljødirektoratet. En slik kartlegging og verdsetting er særlig viktig knyttet til tettstedene og hytteområdene i kommunene. Arbeidet vil være et nyttig grunnlag bl. a. for arealplanarbeid. Det er forslag om oppstart i 2018 og det vil bli søkt om fylkeskommunale midler.

3.1.7 Flyktningeplan

Gjeldende flyktningeplan ble sist revidert i 2013. Planen gjelder for Nord- og Midt-Gudbrandsdal. På bakgrunn av flyktningssituasjonen bør planen revideres senest i 2017. Kommunene bosetter flere flyktninger nå enn tidligere. I tillegg tar kommunene i mot flere enslige mindreårige. Arbeid med integrering vil omfatte all kommunal virksomhet, og det er derfor tjenlig å drøfte dette også i samfunnsdelen av kommuneplanen.

Ung i Midtdalen

Ikke planbehov.

Fron kulturskole (Nord-Fron og Sør-Fron)

Ikke planbehov.

PP-tjeneste

Ikke planbehov.

3.1.8 Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdal

Planen gjelder fram til 2017. Med bakgrunn i ulike utgangspunkt for biblioteka er det ikke tjenlig å videreføre interkommunal plan etter 2017.

3.1.9 Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019

Revisjon av gjeldende plan gjennomføres i 2019.

3.1.10 Strategidokument for Regionrådet

Gjelder i perioden 2014-2017 – rullering 2017?

3.1.11 Interkommunal plan for avløpshåndtering

Det kan være aktuelt å utarbeide plan for avløpshåndtering når Frya renseanlegg blir utvidet, med oppstart i begynnelsen av neste planperiode (2020-2024).

3.1.12 Reguleringsplan for Frya industriområde (Ringebu og Sør-Fron)

Det er en forutsetning at Frya industriområde utarbeider planen. Oppstart 2017.

3.1.13 Kulturminneplan for seterområder og tilhørende utmark

Fylkeskommunen finansierer arbeidet med en regional kulturminneplan for Nord-Fron, Sør-Fron og Gausdal kommuner. Tema for planen er seterdrift og tilhørende utmarksområder. Arbeidet er igangsatt i 2016 og ferdigstilles våren 2017.

3.1.14 Interkommunal plan for klima og energi (Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron?)

I dag er det kommunevise planer innen klima og energi. Det er aktuelt å se på felles plan for klima og energi. Ringebu har nylig vedtatt sin plan for klima og energi, den skal revideres i 2018. For Sør-Fron sin del er gjeldende plan fra 2010. Det er ønskelig å utarbeide felles plan fra Sør-Fron sin side og foreslår å bli med på rulleringen til Ringebu. Nord-Fron ønsker i utgangspunktet ikke felles plan innen klima og energi.

3.2 Prioriterte interkommunale planer i perioden 2016-2019

Navn på plan	2016	2017	2018	2019
Kulturminneplan for seterområder og tilhørende utmark	Igangsett			
Beredskapsplan mot skogbrann	NY			
Interkommunal ROS for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron	Rullering			
Reguleringsplan for Frya Næringspark		NY		
Kartlegging og verdsetting av friluftsområder		NY		
Interkommunal plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018		Rullering		
Flyktningeplan		Revisjon		
Landbruksplan			NY	
Interkommunal plan for klima og energi, med kommunevise handlingsdeler			NY	
Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019				Revisjon

Årstallet indikerer oppstart på planarbeidet

4 Kommunal planlegging

4.1 Vurdering av planbehov

Nedenfor kommer en vurdering av planene innenfor de ulike tjenesteområdene i Sør-Fron kommune.

4.1.1 Kommuneplanens samfunns- og arealdel 2014-2025

I den kommunale planstrategien for 2012-2015 ble det vedtatt å revidere kommuneplanen. Arbeidet startet våren 2013 med utarbeidelse av samfunnsdelen. Samfunnsdelen ble vedtatt 17. juni 2014.

"Sør-Fron - dalernes blomme" er visjonen i kommuneplanen for 2014-2025. Visjonen signaliserer at Sør-Fron skal være en bygd som blomstrer, med et tydelig ønske om utvikling, mot og stolthet for barn og ungdom, innbyggere, framtidige innbyggere, frivillige organisasjoner, hytteeiere, næringslivet, reiselivet og jord- og skogbruket. Sør-Fron skal være en attraktiv plass å bo, leve og besøke.

Etter at samfunnsdelen ble vedtatt startet arbeidet med kommuneplanens arealdel for fullt. Samfunnsdelen la opp til en arealstrategi som arealdelen har fulgt opp:

- Framtidige boligfelt bør være tilknyttet offentlig vann og avløp.
- Sette av areal til ny framtidig skole.
- Fokus på jordvern.
- Sikre varierte muligheter for friluftsliv nær tettstedene og på fjellet for å styrke folkehelsen.
- Legge til rette for utvikling av næringsvirksomhet i kommunen.
- Legge til rette for utvikling av eksisterende og nye hytteområder. Hovedsakelig fortetting.
- Vise hensyn til villreinens leveområder.
- Vise hensyn til kulturminner og nasjonalt verdifulle kulturlandskap.
- Følge opp kommunedelplan for klima- og energi.

Mye arbeid ble lagt ned i arealdelen og etter to høringer ble kommuneplanens arealdel for 2014-2025 vedtatt 9. februar 2016. Arealdelen dekker hele kommunens areal og erstatter tidligere kommunedelplaner for Gålå, Vestfjellet, Espedalen, Hundorp og Harpefoss.

Kommunen har relativt fersk kommuneplan. Revisjonen var omfattende og tidskrevende med håndtering av innspill tilbake til 2010. Intensjonen er en jevnlig rullering for å holde planen oppdatert og tidsriktig. Ved å rullere planen jevnlig vil det også være begrenset med innspill til en hver tid og arbeidet med rulleringen kan gjennomføres mer effektivt. Særlig med tanke på arealdelen er det positivt med jevnlig rullering for å fange opp svakheter og utvikle planverket.

Handlingsdelen av kommuneplanen må synliggjøres bedre gjennom budsjettarbeidet, der kommuneplanen skal brukes aktivt for prioriteringer av tiltak.

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025

Kommuneplanen bør rulleres hvert 4. år. Samfunnsdelen er kommunens øverste strategidokument, og bør derfor være et tidsaktuelt dokument – oppstart rullering av kommuneplanens samfunnsdel i 2018

Kommuneplanens arealdel 2014-2025

Kommuneplanens arealdel bør også rulleres hvert 4. år for å være oppdatert. Det lønner seg med jevnlig rulling for å begrense arbeidsmengden. Neste rulling bør prioritere boligområder og spredt boligbebyggelse – oppstart rulling i 2019.

Tematisk kommunedelplan for naturmangfold

Sør-Fron kommune har rike naturverdier og naturmangfoldloven fra 2009 gir kommunene ansvar for å ivareta naturmangfoldet gjennom bærekraftig bruk og vern. Kommunen bør vurdere å utarbeide en tematisk kommunedelplan for naturmangfold, planarbeidet prioriteres ikke i denne perioden.

4.1.2 Beredskapsplaner

Kommunal ROS-analyse, med handlingsplan

Kommunal ROS-analyse med handlingsdel ble sist vedtatt i juni 2014. ROS-analysen bør rulleres. Når det er gjort, kan man vurdere revisjon av handlingsplan. Handlingsplanen kommer som følge av en ROS-analyse – oppstart med kommunal ROS-analyse i 2017.

Overordnet beredskapsplan – plan for kriseledelse

Den overordnede beredskapsplanen skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen, og skal i nødvendig utstrekning være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner. Sist revidert våren 2016 – rulleres årlig.

Det ideelle er at en kommunal kriseplan inkluderer plan for helse- og sosial beredskap som igjen inkluderer smittevernplan som så inkluderer plan for pandemisk influensa. Sør-Fron vil beholde disse som egne planer. Det er uansett viktig at disse planene ikke har innebygde motsetninger.

Plan for helsemessig og sosial beredskap

Planen skal bidra til å sikre forsvarlig håndtering innen kommunens ansvarsområde ved akutte eller ekstraordinære situasjoner som har eller kan få betydning for befolkningens helse og/eller helsevesenets funksjonsdyktighet. Den skal ajourføres årlig og rulleres hver fjerde år, sist rullert i 2009 – oppstart rulling 2017.

Smittevernplan

Smittevernarbeidet har som målsetting å sikre befolkningen et vern mot smittsomme sykdommer ved å forebygge/ motvirke overføring i befolkningen, og ved å motvirke at slike sykdommer blir ført inn eller ut av kommunen. Planen skal ajourføres en gang hvert år og rulleres hvert fjerde år, sist rullert i 2009 – oppstart 2018.

Pandemiplan

Denne planen er et verktøy for å håndtere pandemisituasjoner. Planen bør oppdateres årlig og ved vesentlige endringer, og rulleres hvert fjerde år. Planen er sist revidert i 2009 og bør rulleres – oppstart 2019.

Beredskapsplaner oppvekst

Beredskapsplanen skal være med på å sikre at barnehager og skoler er forberedt dersom en alvorlig hendelse skulle skje. Planene er fra 2013 og trenger en oppdatering i forhold til endringen fra oppvekstsenter til skoler og barnehager i 2014 – oppstart rullering 2016

4.1.3 Rådmannsstab

Alkoholpolitisk handlingsplan

Planen angir de alkoholpolitiske hovedmål og delmål som kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, og de virkemidlene som vil tas i bruk for å nå målene. Sist revidert våren 2016 med planperiode til 2020, revisjon i neste periode.

Næringsplan for Sør-Fron

Det er et ønske om å lage en ren handlingsplan for næringslivet basert på strategier fra samfunnsdelen og gå bort i fra kommunedelplanen fra 2010 – oppstart 2016.

4.1.4 Levekår - helse, omsorg, skolene og barnehagene

IKT-plan i skolene

Planen er fra 2013 og oppdateres ved behov.

Plan for godt skolemiljø

Plan for godt skolemiljø er en overordnet plan for skolene i Sør-Fron. Skolene skal i tillegg ha lokale planer og rutiner. Sist revidert 2016 – neste rullering 2019.

Verksemplan for oppvekst 2014/2015 og 2015/2016

Planen viser satsingsområder og visjoner innenfor skole og barnehage. Fast rullering hvert andre år. Sist revidert 2016, planen gjelder i perioden 2016-2018 – ny rullering i 2018

Boligsosial handlingsplan

Planen skal sette fokus på de områder som kommunen kan bli bedre på for å oppfylle behovene til kommunens innbyggere, og de målene som er satt for den nasjonale boligpolitikken. Planen gjelder for perioden 2011-2015 - oppstart revisjon høst 2016

Plan for psykisk helsearbeid

Det psykiske helsearbeidet i kommunen skal bidra til å fremme selvstendighet og evne til å mestre eget liv. Planen gjelder for perioden 2011-2014 - oppstart revisjon høst 2016

Handlingsplan for tverrfaglig arbeid rundt barn i risiko

Barn i risiko skal oppdages og få hjelp så tidlig som mulig. Hjelpen skal være målretta, koordinert og helhetlig. Dette forutsetter ofte overlappende og samtidig innsats fra ulike tjenester og nivåer. Gjeldende plan er fra 2013 - oppstart revisjon høst 2016

Ruspolitisk handlingsplan

Det er ønskelig å se denne i sammenheng med alkoholpolitisk handlingsplan. Alkoholpolitisk handlingsplan er nylig rullert og ny rullering skjer i 2020 – mulig sammenslåing av planene kan vurderes da - oppstart med egen ruspolitisk handlingsplan i 2016

Omsorgsplan 2015

Planen har vært grunnlaget for utbygging på Sørheim alders- og sykehjem og bygging av

omsorgsboliger på Listadhaugen. Planen er ikke lovpålagt. Framtidige tiltak bør inngå i kommuneplanens samfunnsdel med handlingsdel.

Folkehelseoversikt

Kommunen skal ha en løpende oversikt over folkehelsen i kommunen som grunnlag for all kommunal planlegging. Folkehelseoversikten for 2016 ble vedtatt i september 2016 – det er nedsatt en gruppe som årlig skal oppdatere oversikten – full revisjon i 2019 i forkant av planstrategiarbeid.

4.1.5 Personal- og organisasjon, kultur, IKT og fellestjenester

Kompetanseplan

Kompetanseplanen er et styringsdokument for fremtidsrettet og planmessig utvikling av personellet i henhold til kommunens oppgaver og mål. Planen gjelder i perioden 2013-2017 – oppstart rullering 2017.

Plan for helse, miljø og sikkerhet

Planen er fra 2004. Den inkluderer flere delplaner som rulleres årlig som plan for verneverdier og aktivitetsplan for bedriftshelsetjenesten – oppstart rullering 2017

Handlingsplan for inkluderende arbeidsliv (IA-planen)

Planen er fra 2014 og gjelder i perioden 2014-2018 – oppstart rullering 2018

Plan for bosetting av flyktninger

Plan for organisering av flyktingarbeidet er vedtatt i 2016. Flyktingeteamet vil bidra til en videreføring og oppdatering av plan for flyktingarbeidet i Sør-Fron gjennom «Interkommunal flyktingeplan 2013 – 2017» - revisjon av interkommunal plan prioriteres jf. Pkt. 3.1.7, men oppstart 2017. Behov for egen plan vurderes etter dette.

Plan for likestilling, inkludering og mangfold

Kommunen har handlingsplan for likestilling som rulleres årlig. Det er forslag til ny plan som inkluderer flere delplaner, blant annet *lønnspolitisk plan*. Planen dekker kravene om oppfølging og aktivitetsplikt etter lov om likestilling, diskrimineringsloven om etnisitet, religion og livssyn, diskrimineringsloven om seksuell orientering og arbeidsmiljøloven. Denne plikten innebærer at kommunen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering - oppstart av planarbeidet i 2017.

Plan for redusert bruk av uønsket deltid

Kommunen har retningslinjer og mål for arbeid med uønsket deltid, som det er behov for å rullere. Økt fokus på dette gjennom årets tariffoppgjør – planoppstart 2016

IKT-plan

IKT blir stadig en større del av arbeidshverdagen. Kommunen trenger en plan for IKT-bruken i kommuneorganisasjonen – planoppstart 2017

Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdalen 2013-2017

jf. 4.1.8 – oppstart av planarbeid 2017

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i

Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Kommunen har en 3-årig rammeplan med planlagt rullering 2016, planperiode 2017-2020.

Arkivplan

Arkivplanen skal være kommunens kvalitetssystem for arkivdanning og arkivforvaltning. Planarbeidet er igangsatt og forventes avsluttet innen utgangen av 2016.

4.1.6 Plan og bygning

Private detaljreguleringsplaner

Behandles fortløpende og senest 12 uker etter at planforslaget er mottatt av kommunen. I denne perioden forventes det flere private detaljreguleringer enn i forrige periode, på grunn av at kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2016 med nye utbyggingsområder i kommunen.

Gangveger/ skiløyper/ transportløyper/ sykkelsti på Gålå

Grunnlag for å få på plass utbyggingsavtaler på Gålå, med tanke på å sikre innbetaling til "Gålå-fondet". Reguleringsplan – oppstart regulering høst 2016.

Reguleringsplan for Hundorp – områdeplan.

Omregulering av Nerbygda del 1 og del 2, og regulering av Lykkjehordet og Veslehove – oppstart regulering høst 2016.

Reguleringsplan for Sørheim massedeponi BRU1

Område for kommunalt massedeponi, for deponering av overskuddsmasser ved kommunalt vedlikehold – oppstart av regulering 2017.

Reguleringsplan for B24 (Stuguvoll/Trudvang)

Reguleres sammen med Gryttingshaugen del 1 og del 2, for å oppdatere bestemmelsene i hele området og justere plankart etter faktiske forhold – oppstart regulering 2018.

Revisjon av reguleringsplan for Baukholstulen

Avventes til kulturminneplan for seterområder er vedtatt – forventet vedtak 2017. Behov for revisjon for å være i tråd med overordnet arealdel – oppstart regulering 2018.

Reguleringsplan for Harpefoss (område/detalj?)

Behov for å fornye planene for Harpefoss nord (Harpefoss nord del 1, del 2 og Moarusta) Ikke prioritert før rassikring er på plass – rassikring bør avklares i investeringsbudsjettet i 2020 – oppstart regulering 2019.

Reguleringsplan for Lia – områdeplan.

Behov for ny reguleringsplan i Lia, men prioriteres ikke denne perioden.

Revisjon av reguleringsplan for Dale-Gudbrands gard

Behov for revisjon, men prioriteres ikke i denne perioden. Fylkeskommunen må engasjeres i arbeidet.

Revisjon av reguleringsplan for Verksodden

Både bestemmelser og formål bør revideres for å få en oppdatert og tidsriktig plan, men prioriteres ikke i denne perioden.

Renholdsplaner

Plan for renhold av kommunale bygg. Revideres ved arealendringer i kommunal bygningsmasse og godkjennes av kommunelege.

4.1.7 Kommunalteknikk

Hovedplan for vann og avløp 2015-2025, med handlingsdel 2015-2018

En stor og omfattende revisjon ble gjennomført i 2014-2015. Hovedplanen gjelder til 2025, med handlingsdel til 2018 – handlingsdelen rulleres i 2018.

Hovedplan veg 2009-2019

Planperioden nærmer seg slutten og det er behov for rulling av planen – oppstart 2018

Kommunedelplan for trafikksikkerhet 2015-2017

Målsettingen med trafikksikkerhetsarbeidet i Sør-Fron er at ingen skal bli drept eller alvorlig skadd i trafikken, og alle unger skal ha en sikker skoleveg - rulling 2017

4.1.8 Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Kommunedelplan for beitebruk 2014-2026

Vedtatt i 2015 – ikke behov for revidering av planen i denne perioden. Beredskapsplan og informasjon om beitesesongen fra 2011, inngår i kommunedelplanen.

Kommunedelplan for energi og klima 2010-2014

Planen er klar for revidering, men Sør-Fron ønsker i vente til 2018 for å bli med Ringebu (og Nord-Fron?) på en felles klima og energi plan. Dersom det i mellomtiden skal søkes om klimasatsmidler må det lages en handlingsplan.

4.2 Prioriterte kommunale planer i perioden 2016-2019

Navn på plan	Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Kommuneplan					
Samfunnsdel	2014			rullering	
Arealdel	2016				rullering
Arealplaner					
Gangveger/ skiløyper/ transportløyper/ sykkelsti på Gåå		NY			
Reguleringsplan for Hundorp – områdeplan.		NY			
Reguleringsplan for Sørheim massedeponi (BRU1)			NY		
Regulering av Stuguvoll/Trudvang (B24)				NY	
Revisjon av reguleringsplan for Baukholstulen	1995			revidering	
Reguleringsplan for Harpefoss (område/detalj?)					NY
Andre planer					
Arkivplan		igangsett			
Næringsplan for Sør-Fron		NY			
Ruspolitisk handlingsplan		NY			
Folkehelseoversikt		igangsett			revidering
Plan for helse, miljø og sikkerhet	2004		rullering		
Plan for redusert bruk av uønsket deltid	2008		rullering		
Den kulturelle skolesekken	2012		rullering		
Beredskapsplan oppvekst	2013		rullering revidering		

Boligsosial handlingsplan	2011		
Plan for psykisk helsearbeid	2011	revidering	
Handlingsplan for tverrfaglig arbeid rundt barn i risiko	2013	revidering	
IKT-plan			NY
Bibliotekplan	2013		NY
Plan for likestilling, inkludering og mangfold			NY
Kompetanseplan	2013		rullering
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2009		rullering
Kommunedelplan for trafiksikkerhet 2015-2017	2015		rullering
ROS-analyse med handlingsdel	2014		revidering
Handlingsplan for inkluderende arbeidsliv (IA-plan)	2014		rullering
Verksemdplan for oppvekst 2016/2017 og 2017/2018	2016		rullering
Smittevernplan	2009		rullering
Hovedplan for vann og avløp 2015-2025, med handlingsdel 2015-2018	2015		rullering av handlingsdel
Hovedplan for veg 2009-2019	2009		revidering
Pandemiplan	2009		rullering
Plan for godt skolemiljø	2016		rullering

Årstall indikerer oppstart av planarbeidet

Revisjon av kommunal planstrategi forventes igangsatt sommer/vår 2019, med vedtak på nyåret 2018 som ledd i opplæringen av nytt kommunestyre.